

Mindeord: Poul Nielsen

Af Jens-Christian Hansen på vegne af Netværk for Nazisme- og Holocauststudier

Den tidligere kz-fange, foredragsholder og erhvervsmand Poul Nielsen døde tirsdag den 16. oktober 2018.

Poul Nielsen var født den 19. april 1925 i Odense og blev arresteret den 17. november 1943 for illegal virksomhed. Han var blandt de første danskere, der blev deporteret til koncentrationslejren Sachsenhausen ved Berlin den 23. november 1943. Sachsenhausen var på mange måder "Det Tredje Riges" mønsterkoncentrationslejr, hvor fanger fra de fleste tyskbesatte lande i Europa måtte udføre tvangsarbejde i de mange rustningsvirksomheder, der var knyttet til lejren. Poul Nielsen selv måtte således bl.a. arbejde hos Heinkel-flyfabrikken i Oranienburg, der jævnligt blev udsat for allierede luftangreb. Her knyttede han en lang række venskaber på tværs af de mange nationaliteter, der var repræsenteret blandt lejrens slavearbejdere. Hilsener med tegninger fra disse medfanger blev foreviget i en illegal navnebog, der i 2015 blev gengivet i Poul Nielsens erindringsbog "Kun et nummer – 18 måneder i KZ Sachsenhausen". Poul Nielsen hørte dermed til blandt de længst deporterede danske kz-fanger, inden han via Neuengamme blev hjemført med De Hvide Busser i foråret 1945.

Efter Anden Verdenskrig havde Poul Nielsen en lang karriere som selvstændig erhvervsdrivende indenfor erhvervsbeklædning. Poul Nielsen var dog især kendt og afholdt for gennem sine utallige foredrag at have viderebragt erindrungen om de nazistiske koncentrationslejre for et bredt publikum. Gennem sin flittige og levende foredragsvirksomhed – ofte for fulde huse og på trods af den sidste tids kamp mod kræften – gjorde Poul Nielsen fortællingen om sin egen og fangekammeraternes skæbne nærværende for tilhørerne. Som tidsvidne bidrog han tillige til flere studier indenfor koncentrationslejr forskning og blev i 2016 æresmedlem af det syddanske Netværk for Nazisme- og Holocauststudier.

Et af de sidste store tidsvidner til de nazistiske koncentrationslejres gru er gået bort. Poul Nielsens positive sind og gribende beretninger vil aldrig kunne erstattes. Æret være hans minde.